

Statsvetenskapliga förbundet

Förbundsredaktör: Katarina Roos

Ny förbundsredaktör för förbunds- sidorna i Statsvetenskaplig tidskrift samt några reflektioner med anledning av ett gästbidrag

av Katarina Roos

Det har blivit dags att välkomna en ny förbundsredaktör för Statsvetenskapliga förbundets sidor i *Statsvetenskaplig tidskrift*. Ny på posten är Gissur Ó Erlingsson, professor i statsvetenskap vid Linköpings universitet. Gissur är sedan år 2023 vetenskaplig ledare vid Centrum för kommunstrategiska studier. Han är bland annat aktuell med en reviderad och omarbetad upplaga av läroboken "Politik och förvaltning i svenska kommuner", tillsammans med Johan Wänström och Richard Öhrvall. Han var också gästredaktör för nummer 5 av *Statsvetenskaplig tidskrift* år 2024 tillsammans med Susanne Wallman Lundåsen och Richard Öhrvall. Temat för specialnumret var "Polariseringen mellan stad och land", som bygger på forskningsprojektet "Ett polariserat samhälle". Projektet har finansierats av Länsförsäkringars forskningsstiftelse och involverar en större forskargrupp.

Den 1–3 oktober 2025 är det dags för SWEPSA och Statsvetenskapliga förbundets årsmöte i Växjö som arrangeras av Linnéuniversitetet. På-annonseringen lämpar sig särskilt väl den här gången och med den följer en allmän uppmaning om att planera in konferensen och att anmäla sig till den. I det här numret publiceras nämligen ett gästbidrag från en disputerad statsvetare, Erland Sköllerhorn, som sedan många år är yrkesverksam utanför akademien. Erland har varit en återkommande deltagare vid

SWEPSA under mycket lång tid och har gjort iakttagelser och reflektioner som han önskar dela med sig av. Den dubbla erfarenheten från akademien och yrkeslivet är särskilt värdefull i sammanhanget. Erland delar ut både ris och ros. En av de observationer som han gjort är att närvaron av externa deltagare vid SWEPSA har gått från låg till obefintlig. Hur kommer det sig och vad är det som gått förlorat? Vad säger det om hur samverkansuppdraget realiserar? I vilken utsträckning betraktas det som den individuella forskarens ansvar kontra som ett ansvar för en större grupp av forskare eller ett forskarsamhälle? SWEPSA skulle kunna fungera som en realiseringsarena, som en mötesplats för att bygga gemensam och fördjupad förståelse mellan akademi och praktik. Erland påminner också om att praktikernas blick och perspektiv har någonting värdefullt att bidra med till forskning och ger konkreta exempel som stödjer det. På motsvarande sätt, har forskning något att bidra till praktik.

Samverkan med det omgivande samhället ingår i uppdraget precis som forskning och undervisning. Det faktum att den brukar samlas under rubriken "den tredje uppgiften" skickar emellertid en lika tydlig som tråkig signal om prioriteringsordningen. Meriteringssystemens logik bidrar också till att samverkan riskerar att reduceras till en aktivitet som bockas av i en CV. Jag har haft förmånen att under ett antal års tid arbeta inom ramen för Samverkan för bästa skola (SBS). Det är ett regeringsuppdrag till Skolverket som innebär samverkan mellan Skolverket, skolhuvudman och lärosäte och som syftar till att ge externt stöd till skolverksamheter med låga kunskapsresultat. Det arbetet har gett mig

möjlighet att utveckla en fördjupad förståelse för såväl statliga myndigheters inre liv och funktionssätt som kommunal politik och förvaltning och offentligt ledarskap som jag inte hade kunnat nå på något annat sätt. Av det skälet beskriver jag det som just en förmån att – som universitetslärare och forskare – få arbeta i samverkan med praktiker i offentlig förvaltning. En förmån är också något som förpliktigar. Den samverkan jag avser här skapar en stark förväntan om att inte bara samverkan, utan också forskning ska komma dem som den berör till del liksom förväntningar om att de berörda ska göras delaktiga som subjekt med agens, inte som passiva objekt. Lagom luddiga policyrekommendationer räcker inte särskilt långt i sammanhanget. Vad som är tillräckligt och eftersträvansvärt ser jag fram emot att få fortsätta utforska tillsammans med yrkesverksamma praktiker i offentlig förvaltning.

Det har också varit en förmån att få inneha uppdraget som förbundsredaktör. Jag har fått ta ut svängarna och tillåtits att prova olika format och teman. Jag vill passa på att rikta ett varmt och innerligt tack till er alla för förtroendet. När jag nu lämnar över stafettpinnen till Gissur så är det med genuin glädje och i förvisning om att det är en utmärkt innehavare av uppdraget.

Katarina Roos är verksam vid Statsvetenskapliga institutionen, Umeå universitet.
E-post: katarina.roos@umu.se

Tjugo årsmöten i rad. Några reflektioner om Statsvetenskapliga förbundets årsmöte från en disputerad statsvetare, verksam utanför akademien

av Erland Sköllerhorn

Något obemärkt har jag tjugo år i rad deltagit vid förbundets årsmöten och vid samtliga tillfällen också presenterat egna studier. Utan att förhåva mig kan jag konstatera att ingen annan statsvetare gjort detsamma. Den aktuella tidsperioden gäller år 2001 till och med 2020. I huvudsak har jag deltagit i arbetsgrupper om förvaltning eller miljöpolitik. Samtliga bidrag framgår i slutet av denna artikel. Mot denna bakgrund och som verksam utanför universitetsvärlden, vill jag nedan redovisa några reflektioner kring årsmötet som återkommande aktivitet samt förändringar som jag tycker mig kunna se över tid.

DET FORMELLA ÅRSMÖTETS STATUS HAR SÄNKTS

Det finns inget att anmärka på vad beträffar formalia vid det formella årsmötet. Dock är en tydlig tendens över tid att deltagarantalet vid årsmötespunkten minskat väsentligt. Det är olyckligt från ett demokratiperspektiv att förbundets prioriteringar, utförda arbete och återrapportering inte blir föremål för mer diskussion. Då har ändå styrelse och arrangerande institution bemödat sig om att också bjuda in någon intressant gästföreläsare som getts tillfälle att reflektera över ämnet statsvetenskap. Det har på senare år varit anmärkningsvärt tomt i föreläsningssalen under årsmötespunkten och efterföljande gästföreläsning, med en närvaro på uppskattningsvis 10 procent av antalet årsmötesdeltagare. Förvisso är andra möten och nätverksträffar högt prioriterade, men särskilt statsvetare bör måna om interndemokratiskt deltagande.